

11.a.	groente en/of fruit	12
b.	rot, vies, zuur, verbrand of anders	20
12.a.	appels	13
b.	groente	15
13.a.	zonder bijmenging van wortel of andere groente:	Harig Wilgenroosje
b.	met bijmenging van wortel of andere groente	14
14.a.	bijmenging van wortel:	Gewone engelwortel (blad)
b.	bijmenging van wortel en anijs:	Grote engelwortel (blad)
15.a.	wortel/peen	16
b.	andere groente	18
16.a.	zuivere peenlucht:	Wilde peen
b.	peen met bijmenging	17
17.a.	bijmenging zoeterig-kruiderig, met witte kool en andere groente:	Leverkruid (blad)
b.	bijmenging van verf, mortel, sierpleister en noot:	Gewone Engelwortel (bloem)
18.a.	okkernoot, zurig, met nageur van ranzige olie en komkommer:	Moerasspiraea (blad)
b.	sla	19
19.a.	eerst sla, daarna rotte sla:	Echte valerian (blad)
b.	sla met azijn, raapjes en amandel, ook beetje wortel:	Gewone raket (blad)
20.a.	zuur:	(Ridder)zuring
b.	rot, vies, verbrand, anders	21
21.a.	'andoorn' (zie tekst)	22
b.	geen andoorn, wel rot en/of vies	24
22.a.	zuiver andoorn	23
b.	andoorn + komkommer, snel verdwijnende geur:	Zwarte toorts (blad)
23.a.	heel sterk, op de adem pakkend:	Bosandoorn
b.	niet zo sterk:	Moerasandoorn
24.a.	erg vies, goor, hondedrol:	Hondsdrif
b.	viezig-rot, ongewassen, met kamille:	Bijvoet

Je merkt dat er nog een en ander moet worden bijgesleuteld, zo moet bv. 'andoorn' een behoorlijke beschrijving krijgen. Duizendblad was moeilijk uit te sleutelen, omdat we die geur alleen omschreven hebben als 'iets tussen Bijvoet en Boerenwormkruid in'. Ook Vlier heb ik niet geplaatst; die geur moet eigenlijk een standaardgeur worden, maar anderzijds is er verder niets dat zo ruikt.

delijke' rommel - ik bespaar de details - kom je natuurlijk al snel terecht bij de parfum-industrie. Als er ergens aan standaardgeurinformatie te komen was, zou het wel daar zijn, dachten we. Mis, mis, driedubbel mis. Als je niet op-let ben je binnen de kortste keren een of ander bekend parfum rijker en een mooi bedrag armer, maar is je geurenkennis even pover gebleven. Echt bruikbare informatie over de geuren heb ik er in elk geval niet gevonden.

De interessantste en meest verrassende geursite die ik vond, was www.digiscents.com. Die bewijst tenminste dat er nog meer mensen met geur en alles wat ermee samenhangt bezig zijn.

HET RESULTAAT

Het resultaat van deze excursie is de in tabel II ondergebrachte geurensleutel. Natuurlijk is het slechts een eerste aanzet die ook enkel en alleen bruikbaar is voor de soorten die wij op onze eerder toevallige speurtocht hebben ontmoet. Kortom, dit op zich al leuke resultaat schreeuwt om meer, meer soorten, andere omschrijvingen, enz. Wij hebben alvast een begin gemaakt dat uittestbaar is. Aan u om de sleutel uit te proberen! Het is een aanrader, want plantengeuren zitten vol verrassingen. Bovendien ben ik er echt van overtuigd dat ze een nuttige en meestal ook aangename aanvulling vormen op de gewone determinatiekenmerken.

DANKWOORD

Met dank aan de excursiedeelnemers van 1 juli: Guido, Linda, Bertie en Ger.

VERENIGINGSNIEUWS

HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN HET NIEUWE MILLENNIUM (5)

OVER WATERSCHAPSVERKIEZINGEN

Hoewel het Genootschap beleidsbeïnvloeding zeker niet tot haar kerntaken rekent, is het soms goed om op bepaalde ontwikkelingen te reageren. Met steun van het bestuur is zo de procedure aangegaan bij het industrie-terrein Keulse baan-zuid, waar de habitat van een aantal in Europees verband beschermde diersoorten verloren dreigt te gaan. Op verzoek van de Stichting Milieufederatie Limburg zijn de bestuursleden, maar ook enkele

andere leden van het Genootschap door mij benaderd om te bezien of men zich kandidaat wilde stellen voor een van de waterschapsbesturen in Limburg. Hoewel ik altijd de politiek buiten de deur heb willen houden, heb ik toch aan dit verzoek voldaan. Op de eerste plaats omdat ik vind dat de waterschapsorganisatie een soort doelcoöperatie is, waar het resultaat van de bestuurlijke inspanningen direct zichtbaar is. Bestuursbesluiten vinden hun vertaling in het veld en worden daar in de vorm van concrete werken uitgevoerd. De waterschappen kennen een functioneel bestuur. Dit betekent dat de waterschapsbestuurder kennis van zaken moet hebben. En omdat met name de ecologische belangen in het werk van de water-

schappen in toenemende mate een rol gaan spelen en ook steeds pregnanter tot uiting komen, zijn veel genootschapsleden in potentie uitstekende kandidaten. Daarbij ben ik ervan overtuigd dat er kwalitatief goede bestuurders bij het Genootschap zitten die de ecologische belangen niet alleen goed kunnen inschatten, maar deze belangen ook onder woorden kunnen brengen en kunnen verdedigen.

Regelmatig overleg heeft ertoe geleid dat de samenwerkende natuur- en milieuorganisaties met een eigen lijst komen van groene bestuurders. Onder het motto "meer natuur in het waterschapsbestuur" wordt een actieve campagne gestart om zoveel mogelijk groene bestuurders gekozen te krijgen. Het is uiter-

aard een goede zaak, zeker nu er geen partij-politieke belangen bij de verkiezingen een rol spelen, dat het Genootschap zoveel als mogelijk participeert in deze samenwerking.

Uit de opgenomen lijst kunt u opmaken dat diverse genootschapsleden bereid zijn gevon-

den om te kandideren. Ik roep u bij deze op om allen te stemmen op de groene kandidaten die de belangen van natuur en milieu binnen de waterschappen willen gaan behartigen.

A. Lenders, voorzitter

GROENE KANDIDATEN VOOR LIMBURGSE WATERSCHAPSVERKIEZINGEN NOVEMBER 2000.

Waterschap Roer en Overmaas

Kieskring 1. categorie gebouwd (13 zetels, alle kieskringen)

1. Walter Uitterhoeve, Voerendaal	VN-Voerendaal
plv. Jo Bindels, Heerlen	IVN-Heerlen
2. Marniks Maris, Sittard	NHG
plv. Bart Peters, Nijmegen	Stichting ARK
3. Tjeu Kusters, Stein	SML
plv. Carel Prins, Spaubeek	SML

Kieskring 2. categorie gebouwd

1. Mw. Wiepke van de Vliet, Meerssen	IVN-Meerssen
plv. Wim Ghijsen, Ulestraten	Milieudefensie Meerssen
2. Mw. Katrien de Vos, Ubachsberg	LL
plv. mw. Monique Quint, Vaals	LL

Kieskring 3. categorie gebouwd

1. Benoit Locht, Echt	IVN
plv. Leon Sauren, Haelen	studiegroep Leudal

categorie ingezetenen (8 zetels)

1. Ton Lenders, Melick	NHG
plv. Henk Schmitz, Melick	IKL
2. Mw. Vera van Piggelen, Voerendaal	SML
plv. Jo Beisman, Landgraaf	IVN-Landgraaf

Waterschap Peel en Maasvallei

Kieskring 1. categorie gebouwd (10 zetels, alle kieskringen)

1. Hans Heijnen, Swalmen	LL
plv. Jan Eikholt, Gennep	IVN-Maas&Niers

Kieskring 2. categorie gebouwd

1. Joof Teeuwen, Venray	IVN-Geijsteren/Venray
plv. Henk Heiligers, Broekhuizen	NHG

Kieskring 3. categorie gebouwd

1. Jan Leunissen, Buggenum	IKL
plv. Gerrit van Heusden, Haelen	studiegroep Leudal

categorie ingezetenen (4 zetels)

1. Erik Jongejan, Milsbeek	Natuurmonumenten
plv. Gert Verrijdt, Afferden	IVN-Maas&Niers

Zuiveringsschap Limburg

categorie ingezetenen (13 zetels)

1. Aart Resoort, Munstergeleen	Natuurmonumenten
plv. Tjeu Kusters, Stein,	SML
2. Ton Lenders, Melick	NHG
plv. mw. Annelies Heijnen, Maastricht	NHG
3. Sjraar Roelofs, Maasbree	IVN-Maasbree-Baarlo
plv. mw. Jeanne Willems, Maasbree	IVN-Maasbree-Baarlo

HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN HET NIEUWE MILLENNIUM (6)

OVER HET NIEUWE BELEIDSPLAN

Op 6 november 1999 organiseerde het bestuur van het Genootschap een strategiedag waarvoor een aantal leden van satellietstichtingen, redactie, studiegroepen en kringen werd uitgenodigd. Doel van deze dag was om op basis van een zo breed mogelijk draagvlak het beleid naar te toekomst uit te stippelen. Een belangrijk gespreksonderwerp in dit verband was vast te stellen wat de kerntaken van de vereniging zijn en waar het Genootschap anno 2000 staat. Vervolgens werd geformuleerd waar naar de wens van de leden de vereniging in 2005 zou moeten staan en hoe we de gestelde doelen zouden kunnen bereiken.

Alle die dag opgedane suggesties zijn begin 2000 opgenomen in een lijst van aandachtspunten die vervolgens door de vice-voorzitter en de secretaris zijn verwerkt in een concept beleidsplan. Na enkele besprekingen in het DB is het beleidsplan op 29 juni jl. ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur. In het beleidsplan 2000-2005 worden eerst de doelstelling, de missie en de kerntaken van het Genootschap opnieuw geformuleerd. Daarna wordt per beleidsveld aandacht geschonken aan de uit te zetten bestuurslijnen en de daaruit volgende actiepunten. Hierbij komen de volgende velden successievelijk aan de orde: bestuur, organisatie en bureau, maandblad en publicaties, databank, huisvesting en faciliteiten, leden-service, externe promotie en samenwerking, beleidsbeïnvloeding en financiën. Het beleidsplan wordt afgesloten met een lijst van prioriteiten waarin de volgorde van de te ondernemen acties is vastgelegd. Het bestuur ging bezijden enkele wijzigingen op detailpunten met het voorgestelde beleidsplan akkoord. Een en ander betekent dat op korte termijn het huishoudelijk reglement en de statuten van de vereniging moeten worden gewijzigd. Inmiddels zijn de eerste aanzetten daartoe gegeven.

Uiteraard zullen alle deelnemers aan de strategiedag een exemplaar van het beleidsplan ontvangen. Ook zal op het Periodiek Overleg met studiegroepen, kringen en redactie het plan ter sprake worden gebracht. Om het beleidsplan ter kennis te brengen van alle andere leden is besloten om het plan op aanvraag ter beschikking te stellen. Een-

ieder die interesse heeft in het plan kan contact opnemen met de secretaris waarna hem of haar een kopie van het plan wordt toegestuurd.

Al met al toont het opgezette beleidsplan een doorkijk naar de toekomst. Het reeds ingezette nieuwe beleid heeft op enkele velden inmiddels al zijn uitwerking. Zo is er inmiddels een bureaumanager aangesteld, verschijnt het Maandblad al volledig in kleur en staat de verhuiswagen naar het Groen Huis voor de deur. Deze ontwikkelingen tonen aan dat de ingeslagen weg reëel en haalbaar is. En ik heb goede hoop dat het bestuur van het Genootschap in 2005 alle beleidsvoornemens heeft gerealiseerd.

A. Lenders, voorzitter

HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN HET NIEUWE MILLENNIUM (7)

OVER HET KAPITAAL VAN HET GENOOTSCHAP

Reeds vaker is vanaf deze plaats het belang van het waarnemingenarchief voor het Genootschap aangegeven. Het recent door het bestuur vastgestelde beleidsplan haakt hierop in en geeft dan ook terecht aan dat de verspreidingsgegevens van flora en fauna in de Provincie Limburg in feite het kapitaal van de vereniging vormen.

Essentieel voor het veiligstellen van dit kapitaal zijn twee dingen. Op de eerste plaats moet het waarnemingenarchief toegankelijk zijn. Reeds in een vroeg stadium is door het bestuur aangegeven dat naast het papieren archief in de vorm van waarnemingsformulieren ook een geautomatiseerd archief onontbeerlijk is. Hiertoe werd door Johan den

Boer en de computerbeheergroep het dataverwerkingsprogramma Inventar ontworpen. Dit programma is zelfs daarna enige tijd in Nederland toonaangevend geweest en werd geïntroduceerd bij diverse gegevensverzamelende instanties en verenigingen. Hoewel de automatisering zeker niet stil is blijven staan en inmiddels diverse andere programma's op de markt zijn gebracht, heeft Inventar nog steeds unieke eigenschappen die door andere programma's niet wordt geëvenaard. Desalniettemin dient men in automatiseringsland mee te evolueren. Stilstand betekent, zeker in deze branche, direct achterstand. Binnen het Dagelijks Bestuur is besloten op korte termijn met de computerbeheergroep te bekijken wat de mogelijkheden zijn om ook andere dan Inventar-bestanden op een gemakkelijke wijze in onze databank te verwerken. De tijd lijkt daar rijp voor, temeer daar nu reeds veel leden gegevens in een ander "format" aanleveren.

Daarbij komt dat inmiddels de nieuwe hardware is geïnstalleerd op het Genootschapskantoor. Dankzij een formidabele financiële steun van het Prins Bernhardfonds is het gehele netwerk vernieuwd en kunnen op diverse werkstations gegevens worden ingevoerd en verwerkt. De dataverwerking kan nu sneller en efficiënter zodat we in de toekomst veel klantvriendelijker kunnen werken. Met de aanstelling van de bureaumanager zijn er minder tussenpersonen nodig en kunnen aanvragen sneller worden afgevoerd.

Een andere voorwaarde bij een goede databank is een goed beheer. Dit betekent dat bestanden regelmatig dienen te worden gecontroleerd en dat vervuiling van de gegevens zoveel mogelijk dient te worden vermeden. Nieuwe en oude bronnen (waarnemers) moeten worden geactiveerd. De waarde van een databank wordt immers

voor het grootste deel bepaald door de actualiteit. Verouderde gegevens hebben hooguit een melancholische waarde en kunnen niet worden ingezet bij actuele bescherming van natuur en milieu. De contacten met de waarnemers in het veld zullen worden aangehaald. Ook dit zal een belangrijke taak worden van de nieuwe bureaumanager. Overigens is de databank van het Genootschap voor wat betreft de verspreiding van veel plant- en diergroepen nog zeer up to date. Niet voor niets loopt het Genootschap voorop bij de realisering van diverse provinciale atlasprojecten. Zo zullen op niet al te lange termijn verspreidingsatlassen verschijnen over vissen, vlinders, vogels, amfibieën, reptielen, libellen en mogelijk ook zoogdieren.

Je moet evenwel zorgen dat je met je kapitaal kunt blijven werken. En vanuit dat gezichtspunt is het noodzakelijk om de waarnemer in de watten te leggen. Het Genootschap doet dat door het organiseren van veel activiteiten waaraan ieder lid vrijblijvend kan deelnemen en door de uitgifte van een aansprekend Maandblad. Diverse andere publicaties kunnen leden tegen een sterk gereduceerde prijs verkrijgen. Zeer regelmatig kan men zo lezen wat er met de verzamelde gegevens is gebeurd. Het effect van de gegevens die gebruikt worden bij het bepalen van het beleid zijn misschien voor de meesten wat minder inzichtelijk, maar hebben achter de schermen een grote impact. In geen enkele andere provincie is zoveel achtergrondinformatie aanwezig op het gebied van natuurwaarden in de breedste zin van het woord. Het is derhalve niet helemaal toevallig dat de conflicten tussen economie en ecologie vooral op Limburgs grondgebied worden uitgevochten.

A. Lenders, voorzitter

KORTE MEDEDELINGEN

GENOOTSCHAPSDAG 2001 NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

Op **zaterdag 3 maart 2001** organiseert het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg haar vierde **Genootschapsdag** voor leden en andere geïnteresseerden. Deze dag vindt plaats in het **Bisschoppelijk College**

"Broekhin", Bob Boumanstraat 30/32 te Roermond.

Doel van deze dag is de contacten tussen leden van het Genootschap onderling, maar ook tussen Genootschapsleden en andere

groene organisaties te stimuleren. Deze dag is voor iedereen toegankelijk.

Het programma begint om **10.00 uur** (zaal open vanaf **9.30 uur**) en ziet er als volgt uit: